

Ο περί της Ευρωπαϊκής Συμφωνίας για τη Διαβίβαση Αιτήσεων Νομικής Αρωγής και του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της (Κυρωτικός) Νόμος του 2007 εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 20(ΙΙΙ) του 2007

ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΚΥΡΩΝΕΙ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ
ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΒΙΒΑΣΗ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΝΟΜΙΚΗΣ ΑΡΩΓΗΣ ΚΑΙ
ΤΟΥ ΠΡΟΣΘΕΤΟΥ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟΥ ΤΗΣ

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί της Ευρωπαϊκής Συμφωνίας για τη Διαβίβαση Αιτήσεων Νομικής Αρωγής και του Πρόσθετου Πρωτοκόλλου της (Κυρωτικός) Νόμος του 2007. Συνοπτικός
τίτλος.

2. Στον παρόντα Νόμο, εκτός αν από το κείμενο προκύπτει διαφορετική έννοια— Ερμηνεία.

«Συμφωνία» σημαίνει την Ευρωπαϊκή Συμφωνία για τη Διαβίβαση Αιτήσεων Νομικής Αρωγής του Συμβουλίου της Ευρώπης η οποία άνοιξε προς υπογραφή στο Στρασβούργο στις 27 Ιανουαρίου 1977 και την οποία η Κυπριακή Δημοκρατία υπέγραψε στις 22 Νοεμβρίου 2005, κατόπιν Απόφασης του Υπουργικού Συμβουλίου με Αρ. 62.333 και ημερομηνία 13 Ιουλίου 2005.

«Πρόσθετο Πρωτόκολλο» σημαίνει το Πρόσθετο Πρωτόκολλο της Συμφωνίας το οποίο άνοιξε προς υπογραφή στη Μόσχα στις 4 Οκτωβρίου 2001.

3. Με τον παρόντα Νόμο κυρώνεται η Συμφωνία και το Πρόσθετο Πρωτόκολλο της, των οποίων τα πρωτότυπα κείμενα στην αγγλική γλώσσα εκτίθενται στα Μέρη Ι και ΙΙ του Πίνακα, αντίστοιχα, και σε ελληνική μετάφραση στα Μέρη ΙΙΙ και ΙV του Πίνακα, αντίστοιχα: Κύρωση της
Συμφωνίας και
του Πρόσθετου
Πρωτοκόλλου
της.

Νοείται ότι σε περίπτωση αντίφασης μεταξύ των κειμένων των Μερών Ι και ΙΙ του Πίνακα και εκείνων των Μερών ΙΙΙ και ΙV του Πίνακα υπερισχύουν τα κείμενα που εκτίθενται στα Μέρη Ι και ΙΙ του Πίνακα. Πίνακας.
Μέρος Ι,
Μέρος ΙΙ,
Μέρος ΙΙΙ,
Μέρος ΙV.

4.—(1) Ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως ορίζεται ως «η αρχή διαβίβασης» για σκοπούς εφαρμογής της παραγράφου (1) του άρθρου 2 και της παραγράφου (1) του άρθρου 3 της Συμφωνίας. Αρχή
διαβίβασης
και κεντρική
αρχή
παραλαβής.

(2) Ο Υπουργός Δικαιοσύνης και Δημοσίας Τάξεως ορίζεται, επίσης, ως «η κεντρική αρχή παραλαβής» για σκοπούς εφαρμογής της παραγράφου (2) του άρθρου 2 και της παραγράφου (2) του άρθρου 3 της Συμφωνίας.

ΠΙΝΑΚΑΣ
(Άρθρο 3)
ΜΕΡΟΣ Ι

EUROPEAN AGREEMENT ON THE
TRANSMISSION OF APPLICATIONS
FOR LEGAL AID

Strasbourg, 27.I.1977

European Treaty Series
Série des traités européens/92

The member States of the Council of Europe, signatory hereto,

Considering that the aim of the Council of Europe is to achieve a greater unity between its members;

Considering that it is desirable to eliminate existing economic obstacles to civil proceedings and to permit persons in an economically weak position more easily to exercise their rights in member States;

Believing that the creation of an appropriate system of transmission of applications for legal aid would contribute to the attainment of this aim,

Have agreed as follows:

Article 1

Every person who has his habitual residence in the territory of one of the Contracting Parties and who wishes to apply for legal aid in civil, commercial or administrative matters in the territory of another Contracting Party may submit his application in the State where he is habitually resident. That State shall transmit the application to the other State.

Article 2

- 1 Each Contracting Party shall designate one or more transmitting authorities to forward applications for legal aid direct to the foreign authority designated below.
- 2 Each Contracting Party shall also designate a central receiving authority to receive, and to take action on, applications for legal aid coming from other Contracting Parties. Federal States and States which have more than one legal system shall be free to designate more than one authority.

Article 3

- 1 The transmitting authority shall assist the applicant in ensuring that the application is accompanied by all the documents known by it to be required to enable the application to be determined. It shall also assist the applicant in providing any necessary translation of the documents.

It may refuse to transmit the application if it appears to be manifestly not made in good faith.

- 2 The central receiving authority shall transmit the application to the authority which is competent to determine the application. It shall inform the transmitting authority of any difficulty relating to the examination of the application and of the decision taken on the application by the competent authority.

Article 4

All documents forwarded in pursuance of the present Agreement shall be exempt from legalisation or any equivalent formality.

Article 5

No charges shall be made by the Contracting Parties in respect of services rendered under this Agreement.

Article 6

- 1 Unless there are particular agreements between the authorities concerned of Contracting Parties and subject to the provisions of Articles 13 and 14:
  - a the application for legal aid and the documents attached thereto and any other communications shall be drawn up in the official language or in one of the official languages of the receiving authority or be accompanied by a translation into that language;
  - b each Contracting Party shall nevertheless accept the application for legal aid and the documents attached thereto and any other communications when they are drawn up in English or in French or are accompanied by a translation into one of these languages.
- 2 Communications emanating from the State of the receiving authority may be drawn up in the official language or one of the official languages of that State or in English or French.

Article 7

In order to facilitate the application of this Agreement the central authorities of the Contracting Parties agree to furnish each other with information on the state of their law governing legal aid.

Article 8

The authorities referred to in Article 2 shall be designated by means of a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe when the State concerned becomes Party to the Convention in accordance with the provisions of Articles 9 and 11. Any change in the powers of the authorities shall likewise be declared to the Secretary General of the Council of Europe.

Article 9

- 1 This Agreement shall be open to signature by the member States of the Council of Europe, who may become Parties to it either by:
  - a signature without reservation in respect of ratification, acceptance or approval;
  - b signature with reservation in respect of ratification, acceptance or approval followed by ratification, acceptance or approval.
- 2 Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.

Article 10

- 1 This Agreement shall enter into force one month after the date on which two member States of the Council shall have become Parties to the Agreement in accordance with the provisions of Article 9.
- 2 As regards any member State who shall subsequently sign the Agreement without reservation in respect of ratification, acceptance or approval or who shall ratify, accept or approve it, the Agreement shall enter into force one month after the date of such signature or after the date of deposit of the instrument of ratification, acceptance or approval.

Article 11

- 1 After the entry into force of this Agreement the Committee of Ministers of the Council of Europe may invite any non-member State to accede thereto.
- 2 Such accession shall be effected by depositing with the Secretary General of the Council of Europe an instrument of accession which shall take effect one month after the date of its deposit.

Article 12

- 1 Any State may at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession specify the territory or territories to which this Agreement shall apply.
- 2 Any State may, when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession or at any later date, by declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, extend this Agreement to any other territory or territories specified in the declaration and for whose international relations it is responsible or on whose behalf it is authorised to give undertakings. Any extension shall come into force within one month after receipt of the declaration.
- 3 Any declaration made in pursuance of the preceding paragraph may, in respect of any territory mentioned in such declaration, be withdrawn by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe. Such withdrawal shall take effect six months after the date of receipt by the Secretary General of the Council of Europe of the notification.

Article 13

- 1 Any State may at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession declare that it excludes wholly or partly the application of the provisions of Article 6, paragraph 1.b. No other reservation may be made to this Agreement.
- 2 Any Contracting Party may wholly or partly withdraw the reservation it has made by means of a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe. The reservation shall cease to have effect as from the date of receipt of the declaration.
- 3 When a Contracting Party has made a reservation any other Party may apply the same reservation with respect to that Party.

Article 14

- 1 A Contracting Party which has more than one official language may for the purpose of applying Article 6, paragraph 1.a, by means of a declaration specify the language in which the application and documents attached thereto or a translation thereof shall be expressed to enable them to be transmitted to the specified parts of its territory.
- 2 The declaration provided for in the preceding paragraph shall be addressed to the Secretary General of the Council of Europe at the time of signature of the Agreement by the interested State or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession. The declaration may be withdrawn or amended according to the same procedure.

Article 15

- 1 Any Contracting Party may, in so far as it is concerned, denounce this Agreement by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.
- 2 Such denunciation shall take effect six months after the date of receipt by the Secretary General of such notification.

Article 16

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council and any State which has acceded to this Agreement of:

- a any signature without reservation in respect of ratification, acceptance or approval;
- b any signature with reservation in respect of ratification, acceptance or approval;
- c the deposit of any instrument of ratification, acceptance, approval or accession;
- d any declaration made in pursuance of the provisions of Article 8;
- e any date of entry into force of this Agreement in accordance with Article 10;
- f any declaration received in pursuance of the provisions of paragraphs 2 and 3 of Article 12;
- g any reservation made in pursuance of the provisions of paragraph 1 of Article 13;
- h the withdrawal of any reservation carried out in pursuance of the provisions of paragraph 2 of Article 13;
- i any declaration received in pursuance of the provisions of Article 14;

- j any notification received in pursuance of the provisions of Article 15 and the date on which denunciation takes effect.

In witness whereof, the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Agreement.

Done at Strasbourg, this 27th day of January 1977, in English and in French, both texts being equally authoritative, in a single copy which shall remain deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each of the signatory and acceding States.

ΜΕΡΟΣ ΙΙ

**ADDITIONAL PROTOCOL
TO THE EUROPEAN AGREEMENT
ON THE TRANSMISSION OF APPLICATIONS
FOR LEGAL AID**

Moscow, 4.10.2001

European Treaty Series
Série des traités européens/179

The member States of the Council of Europe and the other Parties to the European Agreement on the Transmission of Applications for Legal Aid, opened for signature in Strasbourg on 27 January 1977 (hereinafter referred to as "the Agreement"), signatories to this Protocol,

Noting the development and the implementation of the Agreement as an effective legal framework for the transmission of applications for legal aid at the pan-European level;

Considering that it is desirable to remove existing obstacles to civil proceedings abroad and to permit persons in an economically weak position more easily to exercise their rights abroad;

Desirous to improve the efficiency of the operation of the Agreement and to supplement it in certain aspects, in particular as regards questions relating to mutual assistance between central authorities and to the communications between lawyers and applicants for legal aid;

Bearing in mind Resolution (76) 5 on legal aid in civil, commercial and administrative matters;

Having regard to Recommendation No. R (99) 6 on the improvement of the practical application of the European Agreement on the Transmission of Applications for Legal Aid;

Taking into account Article 6 of the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms and underlining the need for applicants for legal aid to be able to communicate with their lawyers not only in courts, but also before commencing judicial proceedings;

Have agreed as follows:

Article 1 - Purpose and definition

- 1 The purpose of this Protocol is to amend and supplement in certain aspects, as between the Parties to the Protocol, the provisions of the Agreement.
- 2 For the purpose of the Agreement and of this Protocol, "requested Party" means any Party who receives an application for legal aid from another Party in accordance with the provisions of the Agreement and this Protocol.

Article 2 - Co-operation between Parties

- 1 The Parties undertake promptly to afford each other the widest measure of mutual assistance in respect of applications for legal aid in civil, commercial or administrative matters which fall within the jurisdiction of the competent authorities of the requested Party.

- 2 Subject to the provisions of the Agreement, the requested Party shall not reject applications made under the Agreement without considering their merit, but shall process them in the most effective way possible in accordance with domestic procedures, which may include the seeking of further information.

Article 3 - Communication between lawyers and applicants

- 1 The requested Party shall:
- a ensure that lawyers appointed to represent such applicants communicate with these applicants in a language readily understood by them, or
  - b ensure that costs for translation and/or interpretation of the communications between lawyers and applicants are covered.
- 2 Where it is not practicable to apply paragraph 1 above, the requested Party shall provide appropriate means to ensure the effective communication between lawyers and applicants.
- 3 The form used to transmit applications for legal aid under the Agreement and this Protocol shall indicate the languages readily understood by applicants.

Article 4 - Efficiency of the procedure

Each Party shall deal with applications within a reasonable time and shall require receiving central authorities to:

- a acknowledge receipt of the application;
- b inform transmitting authority of the decisions taken on the application;
- c take all necessary steps to ensure that, whenever possible, a first instance decision is made in respect of all applications within six months, provided all information needed has been supplied;
- d report to transmitting central authorities six months after the date of receiving a complete application, if a decision has not been made, giving details on the progress of the application and any difficulties which are preventing a decision.

Article 5 - Expression of consent to be bound

- 1 This Protocol shall be open for signature by the States signatories to the Agreement, which may express their consent to be bound by either :
- a signature without reservation as to ratification, acceptance or approval; or
  - b signature subject to ratification, acceptance or approval, followed by ratification, acceptance or approval.
- 2 A member State of the Council of Europe may not sign this Protocol without reservation as to ratification, acceptance or approval, or deposit an instrument of ratification, acceptance or approval, unless it has already deposited or simultaneously deposits an instrument of ratification, acceptance or approval of the Agreement.

- 3 The instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.

Article 6 - Entry into force

- 1 This Protocol shall come into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date on which two member States of the Council of Europe have expressed their consent to be bound by the Protocol, in accordance with the provisions of Article 5.
- 2 In respect of any member State which subsequently expresses its consent to be bound by it, the Protocol shall come into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of its signature without reservation as to ratification, acceptance or approval or deposit of its instrument of ratification, acceptance or approval.

Article 7 - Accession

- 1 After the entry into force of this Protocol, any State which has acceded to the Agreement may also accede to the Protocol.
- 2 Accession shall be effected by the deposit with the Secretary General of the Council of Europe of an instrument of accession which shall take effect on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of its deposit.

Article 8 - Reservations

No reservation may be made in respect of any provision of this Protocol.

Article 9 - Territorial application

- 1 Any State may at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession specify the territory or territories to which this Protocol shall apply.
- 2 In respect of such territory, the Protocol shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such declaration by the Secretary General of the Council of Europe.
- 3 Any declaration made under the two preceding paragraphs may, in respect of any territory specified in such declaration, be withdrawn by a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe. The withdrawal shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such notification by the Secretary General.

Article 10 - Denunciation

- 1 Any Contracting Party may, in so far as it is concerned, denounce this Protocol by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.
- 2 Such denunciation shall take effect six months after the date of receipt of the notification by the Secretary General.
- 3 Denunciation of the Agreement shall automatically entail denunciation of this Protocol.

Article 11 - Notifications

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council of Europe and any State which has acceded to this Protocol of:

- a any signature without reservation in respect of ratification, acceptance or approval;
- b any signature with reservation in respect of ratification, acceptance or approval;
- c the deposit of any instrument of ratification, acceptance, approval or accession;
- d any date of entry into force of this Protocol in accordance with Articles 5, 6 and 7;
- e any declaration received in pursuance of the provisions of Article 9;
- f any notification received in pursuance of the provisions of Article 10 and the date on which denunciation takes effect;
- g any other act, declaration, notification or communication relating to this Protocol.

In witness whereof, the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Protocol.

Done at Moscow, this 4th day of October 2001, in English and in French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each of the signatory and acceding States.

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ

ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΓΙΑ ΤΗ
ΔΙΑΒΙΒΑΣΗ ΑΙΤΗΣΕΩΝ
ΝΟΜΙΚΗΣ ΑΡΩΓΗΣ

Στρασβούργο, 27.1.1977

Σειρά Ευρωπαϊκών Συνθηκών/92

Τα Κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, που υπογράφουν την παρούσα Συμφωνία,

Θεωρώντας ότι ο στόχος του Συμβουλίου της Ευρώπης είναι να επιτύχει μεγαλύτερη ενότητα μεταξύ των μελών του·

Θεωρώντας ότι είναι επιθυμητό να περιορισθούν υφιστάμενα οικονομικά εμπόδια στις αστικές διαδικασίες και να επιτραπεί σε πρόσωπα που βρίσκονται σε οικονομικά αδύνατη θέση να ασκούν πιο εύκολα τα δικαιώματά τους στα Κράτη μέλη·

Πιστεύοντας ότι η δημιουργία ενός κατάλληλου συστήματος διαβίβασης αιτήσεων νομικής αρωγής θα συνέβαλλε στην επίτευξη του στόχου αυτού·

Έχουν συμφωνήσει τα ακόλουθα:

Άρθρο 1

Κάθε πρόσωπο το οποίο έχει τη συνήθη διαμονή του στο έδαφος ενός από τα Συμβαλλόμενα Μέρη και το οποίο επιθυμεί να υποβάλει αίτηση νομικής αρωγής σε αστικές, εμπορικές ή διοικητικές υποθέσεις στο έδαφος άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους, δύναται να υποβάλει την αίτησή του στο Κράτος όπου συνήθως διαμένει. Το Κράτος αυτό διαβιβάζει την αίτηση στο άλλο Κράτος.

Άρθρο 2

1. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος ορίζει μία ή περισσότερες αρχές διαβίβασης για να διαβιβάζουν αιτήσεις νομικής αρωγής απευθείας στην αλλοδαπή αρχή που ορίζεται πιο κάτω.
2. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος ορίζει επίσης κεντρική αρχή παραλαβής για να παραλαμβάνει και να ενεργεί αναφορικά με αιτήσεις νομικής αρωγής που προέρχονται από άλλα Συμβαλλόμενα Μέρη. Ομοσπονδιακά Κράτη και Κράτη τα οποία έχουν περισσότερα του ενός νομικά συστήματα είναι ελεύθερα να ορίσουν περισσότερες της μίας αρχές.

Άρθρο 3

1. Η αρχή διαβίβασης βοηθά τον αιτητή να διασφαλίσει ότι η αίτηση συνοδεύεται από όλα τα έγγραφα τα οποία γνωρίζει ότι απαιτούνται ώστε να καταστεί δυνατή η λήψη απόφασης επί της αιτήσεως. Βοηθά επίσης τον αιτητή στην παροχή οποιασδήποτε αναγκαίας μετάφρασης των εγγράφων.

Δύναται να αρνηθεί να διαβιβάσει την αίτηση εάν φαίνεται ότι προφανώς δεν έγινε με καλή πίστη.

2. Η κεντρική αρχή παραλαβής διαβιβάζει την αίτηση στην αρχή που είναι αρμόδια να λάβει απόφαση επί της αιτήσεως. Ενημερώνει την αρχή διαβίβασης για οποιαδήποτε δυσχέρεια σχετικά με την εξέταση της αίτησης και για την απόφαση επί της αιτήσεως που λήφθηκε από την αρμόδια αρχή.

Άρθρο 4

Όλα τα έγγραφα που προωθούνται με βάση την παρούσα Συμφωνία εξαιρούνται από επικύρωση ή οποιαδήποτε ισότιμη διατύπωση.

Άρθρο 5

Δεν επιβάλλεται οποιαδήποτε επιβάρυνση από μέρους των Συμβαλλομένων Μερών αναφορικά με υπηρεσίες που προσφέρονται δυνάμει της Συμφωνίας αυτής.

Άρθρο 6

1. Εκτός εάν υπάρχουν ιδιαίτερες συμφωνίες μεταξύ των ενδιαφερομένων αρχών των Συμβαλλομένων Μερών και τηρουμένων των διατάξεων των Άρθρων 13 και 14:
  - α. η αίτηση νομικής αρωγής και τα έγγραφα που επισυνάπτονται σε αυτή και οποιαδήποτε άλλα έγγραφα συντάσσονται στην επίσημη γλώσσα ή σε μία από τις επίσημες γλώσσες της αρχής παραλαβής ή συνοδεύονται από μετάφραση σε αυτή την γλώσσα
  - β. κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος, εντούτοις, αποδέχεται την αίτηση νομικής αρωγής και τα έγγραφα που επισυνάπτονται σε αυτή και οποιαδήποτε

άλλα έγγραφα όταν συντάσσονται στην Αγγλική ή Γαλλική ή συνοδεύονται από μετάφραση σε μία από τις γλώσσες αυτές.

2. Έγγραφα προερχόμενα από το Κράτος της αρχής παραλαβής δυνατό να συντάσσονται στην επίσημη γλώσσα ή μια από τις επίσημες γλώσσες του Κράτους αυτού ή στην Αγγλική ή Γαλλική.

Άρθρο 7

Προς το σκοπό διευκόλυνσης της εφαρμογής της Συμφωνίας αυτής, οι κεντρικές αρχές των Συμβαλλομένων Μερών συμφωνούν να παρέχουν η μία στην άλλη πληροφορίες για το νομικό καθεστώς που διέπει τη νομική αρωγή.

Άρθρο 8

Οι αρχές που αναφέρονται στο Άρθρο 2 καθορίζονται με δήλωση που απευθύνεται στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης όταν το ενδιαφερόμενο Κράτος καθίσταται Μέρος στη Συμφωνία σύμφωνα με τις διατάξεις των Άρθρων 9 και 11. Οποιαδήποτε αλλαγή στις εξουσίες των αρχών ομοίως θα δηλώνεται στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης κατά τον ίδιο τρόπο.

Άρθρο 9

1. Η Συμφωνία αυτή είναι ανοικτή για υπογραφή από τα Κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης, τα οποία δύνανται να καταστούν Μέρη σε αυτή είτε με:
  - α. υπογραφή χωρίς επιφύλαξη αναφορικά με επικύρωση, αποδοχή ή έγκριση
  - β. υπογραφή με επιφύλαξη αναφορικά με επικύρωση, αποδοχή ή έγκριση ακολουθούμενη από επικύρωση, αποδοχή ή έγκριση.
2. Έγγραφα επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης κατατίθενται στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Άρθρο 10

1. Η Συμφωνία αυτή τίθεται σε ισχύ ένα μήνα μετά την ημερομηνία κατά την οποία δύο Κράτη μέλη του Συμβουλίου έχουν καταστεί Μέρη στη Συμφωνία σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου 9.
2. Όσο αφορά οποιοδήποτε Κράτος μέλος το οποίο μεταγενέστερα υπογράφει τη Συμφωνία χωρίς επιφύλαξη αναφορικά με επικύρωση, αποδοχή ή έγκριση ή το οποίο επικυρώνει, αποδέχεται ή εγκρίνει αυτή, η Συμφωνία τίθεται σε ισχύ ένα μήνα μετά την ημερομηνία τέτοιας υπογραφής ή μετά την ημερομηνία κατάθεσης του εγγράφου επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης.

Άρθρο 11

1. Μετά την έναρξη ισχύος της Συμφωνίας αυτής, η Επιτροπή Υπουργών του Συμβουλίου της Ευρώπης δύναται να καλέσει οποιοδήποτε μη-μέλος Κράτος να προσχωρήσει σε αυτή.
2. Τέτοια προσχώρηση πραγματοποιείται με κατάθεση στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης εγγράφου προσχώρησης το οποίο τίθεται σε ισχύ ένα μήνα μετά την ημερομηνία κατάθεσής του.

Άρθρο 12

1. Οποιοδήποτε Κράτος δύναται κατά το χρόνο υπογραφής ή όταν καταθέτει έγγραφο επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης, να καθορίσει την εδαφική περιοχή ή εδαφικές περιοχές στις οποίες η Συμφωνία αυτή εφαρμόζεται.
2. Οποιοδήποτε Κράτος δύναται, όταν καταθέτει έγγραφο επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης ή σε οποιαδήποτε μεταγενέστερη ημερομηνία, με δήλωση που απευθύνεται στον Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης, να επεκτείνει τη Συμφωνία αυτή σε οποιαδήποτε άλλη εδαφική περιοχή ή εδαφικές περιοχές που καθορίζονται στη δήλωση και για τις διεθνείς σχέσεις των οποίων είναι αρμόδιο ή για λογαριασμό των οποίων είναι εξουσιοδοτημένο να αναλαμβάνει

δεσμεύσεις. Οποιαδήποτε επέκταση τίθεται σε ισχύ εντός ενός μηνός μετά την παραλαβή της δήλωσης.

3. Οποιαδήποτε δήλωση η οποία έγινε σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο δυνατό, σε σχέση με οποιαδήποτε εδαφική περιοχή αναφέρεται σε τέτοια δήλωση, να ανακληθεί με γνωστοποίηση που απευθύνεται στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης. Τέτοια ανάκληση τίθεται σε ισχύ έξι μήνες μετά την ημερομηνία παραλαβής της γνωστοποίησης από το Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Άρθρο 13

1. Οποιοδήποτε Κράτος δύναται κατά το χρόνο υπογραφής ή όταν καταθέτει έγγραφο επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης να δηλώσει ότι αποκλείει εν όλω ή εν μέρει την εφαρμογή των διατάξεων του Άρθρου 6, παράγραφος 1.β. Καμία άλλη επιφύλαξη δεν δύναται να γίνει στη Συμφωνία αυτή.
2. Οποιοδήποτε Συμβαλλόμενο Μέρος δύναται εν όλω ή εν μέρει να ανακαλέσει την επιφύλαξη την οποία έκανε με δήλωση που απευθύνεται στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης. Η επιφύλαξη παύει να έχει ισχύ από την ημερομηνία παραλαβής της δήλωσης.
3. Όταν Συμβαλλόμενο Μέρος έχει προβεί σε επιφύλαξη, οποιοδήποτε άλλο Μέρος δύναται να εφαρμόσει την ίδια επιφύλαξη αναφορικά με το Μέρος αυτό.

Άρθρο 14

1. Συμβαλλόμενο Μέρος το οποίο έχει περισσότερες της μίας επίσημες γλώσσες δύναται προς το σκοπό εφαρμογής του Άρθρου 6, παράγραφος 1.α, με δήλωση να καθορίσει τη γλώσσα στην οποία διατυπώνονται η αίτηση και τα έγγραφα που επισυνάπτονται σε αυτή ή μετάφραση αυτών, για να καταστεί δυνατή η διαβίβαση τους στα καθορισμένα τμήματα της εδαφικής περιοχής του.
2. Η δήλωση που προνοείται στην προηγούμενη παράγραφο απευθύνεται στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης κατά το χρόνο υπογραφής της Σύμβασης

από το ενδιαφερόμενο Κράτος ή όταν κατατίθεται το έγγραφο επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης αυτού. Η δήλωση δυνατό να ανακληθεί ή τροποποιηθεί σύμφωνα με την ίδια διαδικασία.

Άρθρο 15

1. Οποιοδήποτε Συμβαλλόμενο Μέρος δύναται, στο μέτρο που το αφορά, να καταγγείλει τη Σύμβαση αυτή με γνωστοποίηση που απευθύνεται στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης.
2. Τέτοια καταγγελία τίθεται σε ισχύ έξι μήνες μετά την ημερομηνία παραλαβής από το Γενικό Γραμματέα της γνωστοποίησης αυτής.

Άρθρο 16

Ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρώπης γνωστοποιεί στα Κράτη μέλη του Συμβουλίου και σε οποιοδήποτε Κράτος το οποίο έχει πρόσχωρήσει στη Συμφωνία αυτή για:

- α. οποιαδήποτε υπογραφή χωρίς επιφύλαξη αναφορικά με επικύρωση, αποδοχή ή έγκριση·
- β. οποιαδήποτε υπογραφή με επιφύλαξη αναφορικά με επικύρωση, αποδοχή ή έγκριση·
- γ. την κατάθεση οποιουδήποτε εγγράφου επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης·
- δ. οποιαδήποτε δήλωση που έγινε δυνάμει των διατάξεων του Άρθρου 8·
- ε. οποιαδήποτε ημερομηνία έναρξης ισχύος της Σύμβασης αυτής σύμφωνα με το Άρθρο 10·
- στ. οποιαδήποτε δήλωση που παραλήφθηκε δυνάμει των διατάξεων των παραγράφων 2 και 3 του Άρθρου 12·

- ζ. οποιαδήποτε επιφύλαξη που έγινε δυνάμει των διατάξεων της παραγράφου 1 του Άρθρου 13·
- η. την ανάκληση οποιασδήποτε επιφύλαξης που διενεργήθηκε δυνάμει των διατάξεων της παραγράφου 2 του Άρθρου 13·
- θ. οποιαδήποτε δήλωση που λήφθηκε δυνάμει των διατάξεων του Άρθρου 14·
- ι. οποιαδήποτε γνωστοποίηση που λήφθηκε δυνάμει των διατάξεων του Άρθρου 15 και την ημερομηνία κατά την οποία η καταγγελία τίθεται σε ισχύ.

Σε μαρτυρία των πιο πάνω, οι υπογεγραμμένοι, δεόντως εξουσιοδοτημένοι για το σκοπό αυτό, έχουν υπογράψει τη Συμφωνία αυτή.

Έγινε στο Στρασβούργο, την 27^η ημέρα του Ιανουαρίου του 1977, στην Αγγλική και Γαλλική, με τα δύο κείμενα εξίσου αυθεντικά, σε ενιαίο αντίγραφο το οποίο παραμένει κατατεθειμένο στο αρχείο του Συμβουλίου της Ευρώπης. Ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρώπης διαβιβάζει πιστοποιημένα αντίγραφα σε κάθε ένα από τα κράτη που υπογράφουν και προσχωρούν.

ΜΕΡΟΣ IV

**ΠΡΟΣΘΕΤΟ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ
ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ
ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΒΙΒΑΣΗ ΑΙΤΗΣΕΩΝ
ΝΟΜΙΚΗΣ ΑΡΩΓΗΣ**

Μόσχα, 4.10.2001

Σειρά Ευρωπαϊκών Συνθηκών/179

Τα Κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης και τα άλλα Μέρη της Ευρωπαϊκής Συμφωνίας για τη Διαβίβαση Αιτήσεων Νομικής Αρωγής, που άνοιξε για υπογραφή στο Στρασβούργο στις 27 Ιανουαρίου 1977 (στο εξής αναφερόμενη ως «η Συμφωνία»), τα οποία υπογράφουν το Πρωτόκολλο αυτό,

Σημειώνοντας την ανάπτυξη και εφαρμογή της Συμφωνίας ως αποτελεσματικό νομικό πλαίσιο για τη διαβίβαση αιτήσεων νομικής αρωγής σε παν-Ευρωπαϊκό επίπεδο·

Θεωρώντας ότι είναι επιθυμητό να εξαλειφθούν υφιστάμενα εμπόδια στις αστικές διαδικασίες στην αλλοδαπή και να επιτραπεί σε πρόσωπα που βρίσκονται σε οικονομικά αδύνατη θέση να ασκούν πιο εύκολα τα δικαιώματά τους στην αλλοδαπή·

Επιθυμώντας να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα της λειτουργίας της Συμφωνίας και να συμπληρωθεί σε επί μέρους πτυχές, ιδιαίτερα όσον αφορά ζητήματα σχετικά με αμοιβαία συνδρομή μεταξύ κεντρικών αρχών και επικοινωνιών μεταξύ δικηγόρων και αιτητών νομικής αρωγής·

Έχοντας κατά νου το Ψήφισμα (76) 5 για νομική αρωγή σε αστικές, εμπορικές και διοικητικές υποθέσεις·

Έχοντας υπόψη τη Σύσταση Αρ. R (99) 6 για τη βελτίωση της πρακτικής εφαρμογής της Ευρωπαϊκής Συμφωνίας για τη Διαβίβαση Αιτήσεων Νομικής Αρωγής·

Λαμβάνοντας υπόψη το Άρθρο 6 της Σύμβασης για την Προστασία των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Θεμελιωδών Ελευθεριών και υπογραμμίζοντας την ανάγκη των αιτητών νομικής αρωγής να έχουν τη δυνατότητα να επικοινωνούν με τους δικηγόρους τους όχι μόνο κατά τη διαδικασία ενώπιον δικαστηρίων αλλά και πριν την έναρξη δικαστικών διαδικασιών·

Έχουν συμφωνήσει τα ακόλουθα:

Άρθρο 1 - Σκοπός και ορισμός

- i. Ο σκοπός του Πρωτοκόλλου αυτού είναι να τροποποιήσει και συμπληρώσει σε ορισμένες πτυχές, μεταξύ των Μερών του Πρωτοκόλλου, τις διατάξεις της Συμφωνίας.

2. Για το σκοπό της Συμφωνίας και του Πρωτοκόλλου αυτού, «Μέρος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση» σημαίνει οποιοδήποτε Μέρος το οποίο παραλαμβάνει αίτηση νομικής αρωγής από άλλο Μέρος σύμφωνα με τις διατάξεις της Συμφωνίας και του Πρωτοκόλλου αυτού.

Άρθρο 2 - Συνεργασία μεταξύ Μερών

1. Τα Μέρη αναλαμβάνουν να παρέχουν το ένα στο άλλο ταχέως τον μεγαλύτερο βαθμό αμοιβαίας συνδρομής αναφορικά με αιτήσεις νομικής αρωγής σε αστικές, εμπορικές ή διοικητικές υποθέσεις οι οποίες εμπíπτουν εντός της δικαιοδοσίας των αρμοδίων αρχών του Μέρους προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση.
2. Τηρουμένων των διατάξεων της Συμφωνίας, το Μέρος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση δεν απορρίπτει αιτήσεις που γίνονται δυνάμει της Συμφωνίας χωρίς να προβεί σε εξέταση επί της ουσίας, αλλά επιλαμβάνεται αυτών με όσο το δυνατό πιο αποτελεσματικό τρόπο σύμφωνα με εσωτερικές διαδικασίες, οι οποίες δυνατό να περιλαμβάνουν την αναζήτηση περαιτέρω πληροφοριών.

Άρθρο 3 - Επικοινωνία μεταξύ δικηγόρων και αιτητών

1. Το Μέρος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση:
  - α. διασφαλίζει ότι οι δικηγόροι που διορίζονται να εκπροσωπούν τέτοιους αιτητές επικοινωνούν με αυτούς τους αιτητές σε γλώσσα ευχερώς κατανοητή από αυτούς, ή
  - β. διασφαλίζει ότι τα έξοδα της μετάφρασης και/ή διερμηνείας των επικοινωνιών μεταξύ δικηγόρων και αιτητών καλύπτονται.
2. Όταν δεν είναι πρακτικό να εφαρμοστεί η παράγραφος 1 ανωτέρω, το Μέρος προς το οποίο απευθύνεται η αίτηση παρέχει κατάλληλα μέσα για διασφάλιση της αποτελεσματικής επικοινωνίας μεταξύ δικηγόρων και αιτητών.
3. Ο τύπος που χρησιμοποιείται για διαβίβαση αιτήσεων νομικής αρωγής δυνάμει της Συμφωνίας και του Πρωτοκόλλου αυτού υποδεικνύει τις γλώσσες που είναι ευχερώς κατανοητές από τους αιτητές.

Άρθρο 4 - Αποτελεσματικότητα της διαδικασίας

Κάθε Μέρος επιλαμβάνεται των αιτήσεων εντός ευλόγου χρόνου και απαιτεί από τις κεντρικές αρχές παραλαβής να:

- α. βεβαιώσουν παραλαβή της αιτήσεως
- β. ενημερώσουν την αρχή διαβίβασης για τις αποφάσεις που λήφθηκαν επί της αιτήσεως
- γ. λάβουν όλα τα απαραίτητα μέτρα για να διασφαλίσουν ότι, όπου είναι δυνατό, έχει ληφθεί πρωτοβάθμια απόφαση αναφορικά με όλες τις αιτήσεις εντός έξι μηνών, τηρουμένου ότι όλες οι αναγκαίες πληροφορίες έχουν παρασχεθεί
- δ. αναφέρουν στις κεντρικές αρχές διαβίβασης έξι μήνες μετά την ημερομηνία παραλαβής πλήρους αίτησης, εάν δεν έχει ληφθεί απόφαση, δίδοντας λεπτομέρειες για την πρόοδο της αίτησης και οποιοσδήποτε δυσχέρειες οι οποίες εμποδίζουν τη λήψη απόφασής.

Άρθρο 5 - Έκφραση συγκατάθεσης για δέσμευση

1. Το Πρωτόκολλο αυτό είναι ανοικτό για υπογραφή από τα Κράτη που υπέγραψαν τη Συμφωνία, τα οποία δύνανται να εκφράσουν τη συγκατάθεσή τους για δέσμευση είτε με:
  - α. υπογραφή χωρίς επιφύλαξη επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης ή
  - β. υπογραφή που υπόκειται σε επικύρωση, αποδοχή ή έγκριση, ακολουθούμενη από επικύρωση, αποδοχή ή έγκριση.
2. Κράτος μέλος του Συμβουλίου της Ευρώπης δεν δύναται να υπογράψει το Πρωτόκολλο αυτό χωρίς επιφύλαξη επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης ή να καταθέσει έγγραφο επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης, εκτός εάν έχει ήδη καταθέσει ή ταυτόχρονα καταθέτει έγγραφο επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης της Συμφωνίας.
3. Τα έγγραφα επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης κατατίθενται στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Άρθρο 6 - Έναρξη ισχύος

1. Το Πρωτόκολλο αυτό τίθεται σε ισχύ την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί τη λήξη περιόδου τριών μηνών μετά την ημερομηνία κατά την οποία δύο Κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης έχουν εκφράσει τη συγκατάθεση τους να δεσμευτούν από το Πρωτόκολλο, σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου 5.
2. Αναφορικά με οποιοδήποτε Κράτος μέλος το οποίο μεταγενέστερα εκφράζει τη συγκατάθεση του να δεσμευτεί από αυτό, το Πρωτόκολλο τίθεται σε ισχύ την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί τη λήξη περιόδου τριών μηνών μετά την ημερομηνία της υπογραφής του χωρίς επιφύλαξη επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης ή από την κατάθεση του εγγράφου επικύρωσης, αποδοχής ή έγκρισης.

Άρθρο 7 - Προσχώρηση

1. Μετά την έναρξη ισχύος του Πρωτοκόλλου αυτού, οποιοδήποτε Κράτος το οποίο έχει προσχωρήσει στη Συμφωνία δύναται επίσης να προσχωρήσει στο Πρωτόκολλο.
2. Η προσχώρηση πραγματοποιείται με κατάθεση στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης εγγράφου προσχώρησης το οποίο τίθεται σε ισχύ την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί τη λήξη περιόδου τριών μηνών μετά την ημερομηνία κατάθεσης του.

Άρθρο 8 - Επιφυλάξεις

Καμία επιφύλαξη δεν δύναται να γίνει αναφορικά με οποιαδήποτε διάταξη του Πρωτοκόλλου αυτού.

Άρθρο 9 - Εδαφική εφαρμογή

1. Οποιοδήποτε Κράτος δύναται κατά το χρόνο υπογραφής ή όταν καταθέτει έγγραφο επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης να καθορίσει την εδαφική περιοχή ή εδαφικές περιοχές στις οποίες το Πρωτόκολλο αυτό εφαρμόζεται.
2. Αναφορικά με αυτή την εδαφική περιοχή, το Πρωτόκολλο τίθεται σε ισχύ την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί τη λήξη περιόδου τριών μηνών μετά την

ημερομηνία παραλαβής τέτοιας δήλωσης από το Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης.

3. Οποιαδήποτε δήλωση έγινε δυνάμει των δύο προηγούμενων παραγράφων δυνατό, αναφορικά με οποιαδήποτε εδαφική περιοχή καθορίστηκε σε τέτοια δήλωση, να ανάκληθει με γνωστοποίηση που απευθύνεται στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης. Η ανάκληση τίθεται σε ισχύ την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί τη λήξη περιόδου τριών μηνών μετά την ημερομηνία παραλαβής της γνωστοποίησης αυτής από το Γενικό Γραμματέα.

Άρθρο 10 - Καταγγελία

1. Οποιοδήποτε Συμβαλλόμενο Μέρος δύναται, στο μέτρο που το αφορά, να καταγγείλει το Πρωτόκολλο αυτό με γνωστοποίηση που απευθύνεται στο Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης.
2. Τέτοια καταγγελία τίθεται σε ισχύ έξι μήνες μετά την ημερομηνία παραλαβής της γνωστοποίησης από το Γενικό Γραμματέα.
3. Καταγγελία της Σύμβασης συνεπάγεται αυτομάτως καταγγελία του Πρωτοκόλλου αυτού.

Άρθρο 11 - Γνωστοποιήσεις

Ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρώπης γνωστοποιεί στα Κράτη μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης και σε οποιοδήποτε Κράτος το οποίο έχει προσχωρήσει στο Πρωτόκολλο αυτό για:

- α. οποιαδήποτε υπογραφή χωρίς επιφύλαξη αναφορικά με επικύρωση, αποδοχή ή έγκριση
- β. οποιαδήποτε υπογραφή με επιφύλαξη αναφορικά με επικύρωση, αποδοχή ή έγκριση
- γ. την κατάθεση οποιουδήποτε εγγράφου επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης
- δ. οποιαδήποτε ημερομηνία έναρξης ισχύος του Πρωτοκόλλου αυτού σύμφωνα με τα Άρθρα 5, 6 και 7

- ε. οποιαδήποτε δήλωση που παραλήφθηκε δυνάμει των διατάξεων του Άρθρου 9·
- στ. οποιαδήποτε γνωστοποίηση που παραλήφθηκε δυνάμει των διατάξεων του Άρθρου 10 και την ημερομηνία κατά την οποία η καταγγελία τίθεται σε ισχύ·
- ζ. οποιαδήποτε άλλη ενέργεια, δήλωση, γνωστοποίηση ή κοινοποίηση σχετικά με το Πρωτόκολλο αυτό.

Σε μαρτυρία των ανωτέρω, οι υπογεγραμμένοι, δεόντως εξουσιοδοτημένοι για το σκοπό αυτό, έχουν υπογράψει το Πρωτόκολλο αυτό.

Έγινε στη Μόσχα, την 4^η ημέρα του Οκτωβρίου του 2001, στην Αγγλική και Γαλλική, με τα δύο κείμενα εξίσου αυθεντικά, σε ενιαίο αντίγραφο το οποίο θα κατατεθεί στο αρχείο του Συμβουλίου της Ευρώπης. Ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρώπης διαβιβάζει πιστοποιημένα αντίγραφα σε κάθε ένα από τα κράτη που υπογράφουν και προσχωρούν.